

ת"פ (ראשון לציון) 15010-07-23 - מדינת ישראל נ' מחמוד אבו דאוד

ת"פ (ראשון-לציון) 15010-07-23 - מדינת ישראל נ' מחמוד אבו דאוד ואח'שלום ראשון-לציון
ת"פ (ראשון-לציון) 15010-07-23

מדינת ישראל

נגד

1. מחמוד אבו דאוד

2. יונס אבו דאוד

בית משפט השלום בראשון-לציון

[18.09.2024]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שירלי דקל נוח

גזר דין - נאשם 2

כתב האישום

נאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו בעבירות של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה לישראל") והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 4.7.2023 בשעה 09:00 לערך, הגיע הנאשם יחד עם נאשם 1 ברכב לשער המהיר בנמל התעופה בן גוריון. שני הנאשמים הם תושבי הרשות הפלסטינית. בהמשך למתואר, למקום הוזעקו שוטרים. משהתבקשו הנאשמים להזדהות בפניהם, נאשם 1 מסר פרטי תעודת זהות של אדם העונה לשם בלאל אבו דהוק ואמר כי הנאשם הוא אחיו העונה לשם מוחמד אבו דהוק; הנאשם אישר זאת. תמצית טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם שהה בישראל ללא אישור שהיה כדיון, ונתפס ברכב בשער הכניסה לנתב"ג ולא במקום עבודה. בחקירתו מסר הנאשם כי שם המעסיק הוא רמזי ותו לא. מכך לטעמה יש להסיק כי הנאשם נכנס לישראל שלא לצרכי עבודה.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין חודש לשישה חודשי מאסר. לדבריה, יש לקחת בחשבון: ראשית, שבנוסף לשהייה בלתי חוקית, הנאשם ביצע עבירה נלווית של הפרעה לשוטר; שנית, את המצב הביטחוני והעלייה בפעילות העוינת בעת האחרונה.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם בן 22, לחובתו הרשעה אחת מבית משפט צבאי בעבירה של הפרת הכרזת סגירת שטח או הפרעה לרשות, שהיא עבירה המקבילה לעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק. בסיום טיעוניה לעונש עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם שלושה חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס.

ב"כ הנאשם טענה כי מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הוא המתחם שנקבע בהלכת אלהרוש, שהרף התחתון שלו עומד על מאסר על תנאי. לטענת ב"כ הנאשם, העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בנסיבות העניין נועדה לחפות על עבירת השהייה הבלתי חוקית ואינה מצדיקה סטייה לחומרה מהמתחם. לטענתה, נסיבות ביצוע העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו מצויה ברף הנמוך, מאחר שהנאשם לא הציג את עצמו בזהות אחרת אלא רק אישר את מה שאמר נאשם 1 לשוטר. זאת ועוד, לעבירה זו לא קדם תכנון.

ב"כ הנאשם טענה כי אין לסטות מהמתחם שנקבע בהלכת אלהרוש בשל המצב הביטחוני הנוכחי. לדבריה, הנאשם נכנס לישראל לצרכי פרנסה, מסר בחקירתו כי היה בדרכו חזרה מהעבודה ומסר את שמו של המעסיק. לדבריה, בהנחיות ראש חטיבת התביעות של המשטרה מספר 01.01.02 המתייחסות ל"מדיניות הענישה והעמדה לדין בעבירות כניסה ושהייה שלא כדין", נקבע בסעיף ה, כי בהיעדרה של תשתית ראייתית התומכת בכך שהנאשם מבקש לפגוע בביטחון המדינה או באינטרסים מוגנים אחרים, תסווג כניסתו לישראל והשהייה בה לצרכי פרנסה. עוד הוסיפה וטענה ב"כ הנאשם כי אין בנסיבות המתוארות בכתב האישום ראייה המצביעה על כך שהנאשם נכנס לצורך ביצוע עבירות אחרות, ובוודאי לא עבירות ביטחוניות.

ב"כ הנאשם טענה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה לאור גילו הצעיר, העובדה שלחובתו הרשעה אחת בלבד, שנכנס לישראל בשל מצוקה של משפחתו, מאחר שאביו נפטר והוא אחראי על פרנסת המשפחה. ב"כ הנאשם עתרה להסתפק בעניינו של הנאשם בענישה צופה פני עתיד ועל רקע מצבו הכלכלי הקשה לא להשית עליו קנס.

הנאשם בדבריו טרם גזר הדין מסר כי נכנס לישראל כדי לעבוד וכי הוא מתחרט על מעשיו. דיון והכרעה

הנאשם שהה בישראל בלא שהחזיק באישור שהייה או כניסה לישראל ונתפס בשער הכניסה לשדה התעופה בן גוריון. הנאשם נתפס יחד עם אחיו, נאשם 1, בעודם נוסעים ברכב בו נהג נאשם 1. עת הגיעו שוטרים למקום, אישר בפניהם את דברי אחיו - נאשם 1, אשר הטעה אותם בנוגע לזהותו של הנאשם והציגו כאדם אחר, זאת בכוונה להפריע לשוטרים למלא את תפקידם.

לשם קביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה יש להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוען.

כניסה לישראל שלא כדון וללא קבלת היתר, פוגעת בערך החברתי של זכות המדינה לקבוע מי ייכנס לתחומיה, ומגדילה את הפוטנציאל לסיכון ביטחוני, כפי שנקבע ב-רע"פ 3677/13 אלהרוש נ' מדינת ישראל (9.12.2014) (להלן: "הלכת אלהרוש") -

"מושכלות ראשונים הם כי הכניסה לישראל שלא כדון ומבלי היתר פרטני פוגעת בבטחון המדינה, בזכותה לקבוע את הבאים בשעריה ועלולה להגדיל את הסיכון לפשיעה מצד אלו ששוהים בה לא כדון. ענייננו מצטמצם לאותם שב"חים שנכנסים שלא כדון לצרכי פרנסה, ולאחר מכן מבקשים לשוב לביתם. מידת הפגיעה של התנהגות מסוג זה בבטחון המדינה פחותה. אין חולק כי עצם תופעת הכניסה שלא כדון מגדילה את הפוטנציאל לסיכון ביטחוני, בין היתר בכך שהיא פותחת פתח לזליגת פעילות חבלנית עוינת (פח"ע) לתחומי מדינת ישראל ובכך מסכנת את בטחון תושביה. במקרים שבהם מטרת הכניסה שלא כדון היא פעילות חבלנית הפגיעה בערך המוגן של בטחון המדינה היא חמורה. אולם, לא די בהגברת הפוטנציאל האמור כדי לייחס לנאשם ספציפי, אשר אינו מבקש לפגוע בבטחון המדינה, את החומרה האמורה ... הדברים יפים גם באשר לסיכון לפשיעה כאשר אין כל עבירה נלווית לעבירת השב"ח".

הערך המוגן בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו הוא שמירה על סדרי חברה ומשטר תקינים, תוך תפקוד תקין של העוסקים במלאכת אכיפת החוק. כאשר הפרעה לשוטר מבוצעת על ידי מי שנכנס לישראל שלא כדון, נועדה עבירה זו לשמור על האינטרס הציבורי בהגנה על שלום אזרחי המדינה.

בנסיבות ביצוען של העבירות בתיק זה מצאתי כי הנאשם פגע בערכים המוגנים ברף נמוך. בית המשפט העליון קבע בהלכת אלהרוש את מתחם העונש ההולם לעבירה של כניסה לישראל שלא כדון, שנעברה לצרכי פרנסה, כלהלן:

"משקלול האמור, מצאתי שיש לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירת שב"ח לצרכי פרנסה, שנעברת לראשונה, בהיעדר עבירות נלוות, באופן הבא: עונש מאסר שנע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל למשך חמישה חודשים, כאשר חמישה חודשים אלה יכללו הן את תקופת התנאי והן את תקופת המאסר בפועל. בנוסף אני סבור כי יש לקבוע מתחם עונש לקנס שנע בין 0 ש"ח לבין 2,000 ש"ח. אם לנאשם יש עבר פלילי, ובכלל זה עבירות שב"ח, ניתן יהיה להתחשב בכך במסגרת גזירת העונש "בתוך המתחם". זאת משום שעבר פלילי הוא נסיבה שאינה קשורה בביצוע העבירה, שחלה הוראת סעיף 40א(11) לחוק העונשין, ומאפשרת התחשבות בה בעת גזירת העונש בתוך המתחם." במקרה שבפניי הלכת אלהרוש אינה חלה באופן מלא, שעה שהנאשם הורשע גם בביצוע עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, אף שהיא כאמור נלוותה לעבירה של כניסה לישראל שלא כדון.

באשר לנסיבה של כניסה לצרכי עבודה שנקבעה בהלכת אלהרוש, קיים סימן שאלה אם אכן התקיימה בענייננו, שכן הנאשם נתפס כאמור בשער הכניסה לנתב"ג ולא במקום עבודתו. כעולה מטיעונו ב"כ הצדדים, הנאשם מסר כי היה בדרכו חזרה מהעבודה וזאת כשהשעה הייתה 09:00 בבוקר. לרוב, שעה זו אינה שעת סיום עבודה. נוסף על כך, הפרט היחיד שמסר בחקירתו הוא שם פרטי של המעסיק כך שלא ניתן היה לבדוק את טענתו. עם זאת, אין תשתית ראייתית הסותרת את טענת הנאשם לפיה הוא נכנס לישראל כדי לפגוע בביטחון המדינה או כדי לבצע עבירות פליליות.

לא אתייחס במסגרת גזר הדין להנחיות ראש יחידת התביעה אליהן הפנתה ב"כ הנאשם, שכן מדובר במסמך פנימי של התביעה המשטרית, שמטבע הדברים אינו מחייב את בית המשפט.

לצורך קביעת מתחם הענישה, עיינתי גם בפסיקת בתי המשפט בעבירות הנדונות, לרבות הפסיקה אליה הפנתה כל אחת מבאות כוח הצדדים לתמיכה בטענותיה. ב"כ המאשימה הפנתה לשני גזרי דין שניתנו לאחרונה - ת"פ (שלום-נת') 64956-03-23 מדינת ישראל נ' קים (18.4.2023) ו-ת"פ (שלום-נת') 55577-02-23 מדינת ישראל נ' אלחק (3.5.2023). ב"כ הנאשם הפנתה לשלושה גזרי דין - ת"פ (שלום-ראשל"צ) 65492-05-23 מדינת ישראל נ' אללטיף (29.5.2023), ת"פ (שלום-חי') מדינת ישראל נ' רוחי (15.12.2021) ו-ת"פ (שלום-קר') מדינת ישראל נ' בוגה (11.5.2015).

נוכח עקרון ההלימה, הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות והענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע החל ממאסר קצר ועד 6 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית.

אעיר כי לאחרונה, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והכרזת מצב החירום, נקבע בפסיקה כי יש לתת למצב הביטחוני ביטוי בהחמרת מתחם העונש ההולם. בחלק מפסיקת בתי המשפט המחוזיים נקבע כי מן הראוי שהמתחם ינוע בין חודשיים מאסר בפועל ל-7 חודשי מאסר בפועל (ראו לדוגמה: עפ"ג (מחוזי-ב"ש) 31211-10-23 מדינת ישראל נ' אלנג'אר (22.10.2023); עפ"ג (מחוזי-נצ') 37018-10-23 מדינת ישראל נ' אלחרוב (25.10.2023)), ובחלק מהפסיקה נקבע כי המתחם בעת הנוכחית צריך לעמוד על בין חודש מאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר בפועל (ראו לדוגמה: עפ"ג (מחוזי-מרכז) 30176-10-23 מדינת ישראל נ' חרפוש (25.10.2023); עפ"ג 28130-11-23 מדינת ישראל נ' עודה (4.12.2023)).

בית המשפט העליון דחה מספר בקשות רשות ערעור שהוגשו על פסקי דין של בתי המשפט המחוזיים, שעניינם בין היתר, סוגיית מדיניות הענישה הראויה בגין עבירה של כניסה לישראל שלא כדין. בקשות אלו נדחו בשים לב לנסיבות הביטחוניות הייחודיות השוררות במדינה כיום, נסיבות שהביאו להחמרת הענישה כך שרף הענישה התחתון עומד על מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קבע כי העקרונות שהותוו ונקבעו בהלכת אלהרוש עומדים בעינם גם בימים אלו, וכי שיקול הדעת בגזירת העונש נתון לערכאה הדיונית בהתאם לנסיבות כל מקרה הנדון לפניו, ובתוך כך התחשבות בצוק העיתים (רע"פ 7908/23 ו-8154/23 אלנגאר ואח' נ' מדינת ישראל (27.11.2023)).

מאחר שהנאשם שלפניי ביצע את העבירות נושא כתב האישום טרם הכרזת מצב החירום, אני סבורה שאין להחיל מתחם ענישה מחמיר זה לגביו.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, לקולה יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובהודייתו אשר הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר. לחומרה, לנאשם הרשעה קודמת מיום 20.12.2020 מבית משפט צבאי יהודה, בעבירה של הפרת הכרזת סגירת שטח או הפרעה לרשות, במסגרתה הושתו עליו מאסר בפועל לתקופה של 4 ימים, מאסר מותנה, קנס והתחייבות. ההליך המשפטי הקודם לא הרתיע את הנאשם מלבצע את העבירות עליהן הוא נותן היום את הדין, כשנתיים וחצי לאחר הרשעתו הנ"ל.

לא ניתן לבחון את טענת הנאשם בנוגע למצב הכלכלי של משפחתו, אך מהעובדה שהוא ביצע את העבירות יחד עם אחיו המבוגר ממנו בחמש שנים, ספק רב בעיני אם עול פרנסת המשפחה מוטל על כתפי הנאשם בלבד כטענת באת כוחו.

נוכח כל האמור, מצאתי לנכון לקבוע את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה. סוף דבר

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 ימי מאסר, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים. הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו ממאסר כל עבירה על חוק הכניסה לישראל, או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

ג. הנאשם יצהיר כי הוא מתחייב להימנע בתוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו ממאסר מלבצע כל עבירה על חוק הכניסה לישראל או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ושככל שיבצעה ישלם סך של 2,000 ₪. הנאשם יצהיר על ההתחייבות כאמור מיד לאחר הקראת גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז-לוד תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום, ט"ו אלול תשפ"ד, 18 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

הנאשם:

אני מצהיר שהבנתי את הסברו של בית המשפט, ושהוטלה עליי בגזר הדין התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע בתוך תקופה של שנתיים מיום שחרורי ממאסר, מלבצע כל עבירה על חוק הכניסה לישראל או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. אני מבין שככל שאבצע עבירה מעבירות אלו, יהיה עליי לשלם את סכום הכסף שנקבע. ניתן היום, ט"ו אלול תשפ"ד, 18 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.